

ВДАЛИЙ СТАРТ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

**Криголами, вікторини, вправи й рефлексія
для перших уроків технологій**

Приєднуйтеся до методичної спільноти вчителів технологій у Viber — корисного простору для обміну досвідом, обговорення навчальних матеріалів та отримання актуальних методичних порад

Криголами, вікторини, вправи й рефлексія для перших уроків технологій

Пропонована добірка активностей призначена для проведення перших уроків семестру. Її можна використати для знайомства з учнями і ученицями, створення доброзичливої атмосфери, актуалізації правил безпечної роботи, визначення навчальних очікувань, цілепокладання та підбиття підсумків уроку.

Активності не передбачають обов'язкового використання в повному обсязі. Учитель / учителька може обрати одну або кілька вправ відповідно до мети уроку, віку учнів і учениць, особливостей класу, наявного часу та формату навчання. За потреби активності можна адаптувати, скоротити або поєднати між собою.

Матеріали мають практичний характер і можуть бути використані в очному, дистанційному чи змішаному форматі навчання.

Криголами для початку навчального семестру

Криголами — це короткі вступні активності для створення доброзичливої атмосфери, зниження емоційного напруження та налаштування класу на навчальну діяльність. На перших уроках семестру вони допомагають познайомитися, відновити комунікацію після канікул, виявити очікування учнів та учениць і м'яко перейти до роботи

Криголам 1. «Інструмент мого семестру»

Мета: допомогти учням і ученицям образно визначити власні очікування від навчального семестру та налаштуватися на практичну діяльність.

Тривалість: 5 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, коротке обговорення.

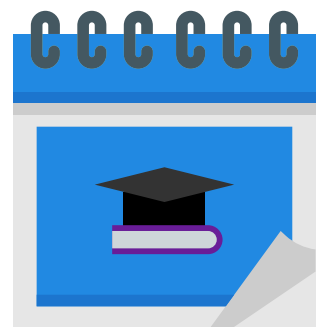
Обладнання / матеріали: зображення інструментів, картки або стікери; для онлайн-уроку — презентація, чат або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям обрати інструмент, який міг би символізувати їхній початок семестру.

Орієнтовні варіанти:

- олівець — хочу планувати й створювати ескізи;
- лінійка — хочу більше точності;
- ножиці — хочу навчитися відокремлювати головне від зайвого;
- клей — хочу краще співпрацювати з іншими;
- пензлик — хочу більше творчості;
- голка з ниткою — хочу бути уважним / уважною до деталей;
- молоток — хочу діяти впевненіше;
- викрутка — хочу краще розуміти, як усе влаштовано.

Учні і учениці обирають інструмент і пояснюють, чому саме він відповідає їхньому настрою або очікуванням.

Орієнтовне формулювання:

«Інструмент допомагає людині діяти точніше, упевненіше й результативніше. Подумайте, який інструмент міг би стати символом вашого навчального семестру».

Коментар:

Активність спрямовує увагу учнів і учениць на зв'язок між особистими якостями, навчальними цілями й практичною діяльністю. Вона добре підходить для початку розмови про відповідальну й усвідомлену роботу на уроках технологій.

Криголами для початку навчального семестру

Криголам 2. «Моя творча суперсила»

Мета: допомогти учням і ученицям усвідомити власні сильні сторони, які можуть бути корисними під час виконання творчих, практичних і проєктних завдань.

Тривалість: 5–7 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, робота в парах або малих групах.

Обладнання / матеріали: картки, стікери, аркуші;
для онлайн-уроку — чат, форма або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям назвати одну свою сильну сторону, яка може допомогти на уроках технологій.

Орієнтовні варіанти:

- уважність;
- акуратність;
- фантазія;
- терпіння;
- вміння слухати інструкцію;
- вміння допомагати іншим;
- вміння доводити справу до кінця;
- вміння помічати деталі;
- вміння пропонувати ідеї;
- вміння працювати в команді.

Після індивідуального вибору учні і учениці можуть об'єднатися в пари й розповісти одне одному про свою «творчу суперсилу».

Орієнтовне формулювання:

«На уроках технологій важливі не лише інструменти й матеріали, а й наші особисті якості. Подумайте, яка ваша творча суперсила може допомогти вам цього семестру».

Коментар:

Криголам формує позитивне ставлення до власних можливостей, підтримує впевненість учнів і створює основу для подальшої командної роботи.

Криголами для початку навчального семестру

Криголам 3. «Від ідеї до виробу»

Мета: актуалізувати етапи проєктно-технологічної діяльності та допомогти учням і ученицям визначити, який етап роботи їм найбільш цікавий.

Тривалість: 5–7 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, фронтальне обговорення.

Обладнання / матеріали: картки з етапами роботи, дошка; для онлайн-уроку — презентація або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям уявити процес створення виробу й обрати етап, на якому їм було б найцікавіше працювати.

Учні і учениці обирають один етап і пояснюють, чому саме він їм цікавий.

Орієнтовне формулювання:

«На уроках технологій ми не просто виготовляємо вироби. Ми проходимо шлях від ідеї до результату. Подумайте, який етап цього шляху для вас найцікавіший».

Коментар:

Активність допомагає учням побачити цілісність проєктно-технологічної діяльності. Учитель може використати відповіді для формування груп, розподілу ролей або планування подальших проєктних завдань.

Криголами для початку навчального семестру

Криголам 4. «Технології для мене — це...»

Мета: з'ясувати, як учні і учениці сприймають предмет «Технології», які очікування мають від уроків та які види діяльності вважають цікавими.

Тривалість: 5 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, фронтальне обговорення.

Обладнання / матеріали: дошка, стікери або картки;
для онлайн-уроку — чат, інтерактивна дошка або хмара слів.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням завершити речення:
«Технології для мене — це...»

Можливі варіанти відповідей:

- творчість;
- вироби;
- дизайн;
- інструменти;
- матеріали;
- проєкти;
- ідеї;
- командна робота;
- корисні речі для життя;
- можливість зробити щось власноруч;
- поєднання задуму й результату.

Учні і учениці записують відповіді на стікерах або озвучують за бажанням.

Орієнтовне формулювання:

«Перед початком нового семестру важливо зрозуміти, що для нас означає предмет “Технології”. Завершіть речення: “Технології для мене — це...”».

Коментар:

Криголам допомагає вчителю виявити уявлення учнів про предмет і показати, що технології — це не лише виготовлення виробів, а й проєктування, дослідження, дизайн, співпраця та пошук практичних рішень.

Криголами для початку навчального семестру

Криголам 5. «Майстерня безпеки»

Мета: налаштувати учнів і учениць на відповідальну роботу, актуалізувати правила безпечної поведінки та створити основу для комфортної взаємодії на уроках технологій.

Тривалість: 5–7 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, робота в парах або фронтальне обговорення.

Обладнання / матеріали: дошка, картки або стікери;
для онлайн-уроку — чат, інтерактивна дошка або спільний документ.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням завершити речення:

«Щоб у майстерні / на уроці технологій було безпечно й комфортно, важливо...»

Після цього вчитель разом з учнями формує короткий перелік правил, які будуть важливими протягом семестру.

Орієнтовне формулювання:

«Уроки технологій — це простір для творчості, але творчість має бути безпечною. Подумайте, що допоможе зробити нашу роботу комфортною, організованою й безпечною».

Коментар:

Криголам поєднує знайомство з організаційним налаштуванням на урок. Він допомагає не формально повторити правила безпеки, а залучити учнів до їх усвідомлення.

Вікторини для перших уроків технологій

Вікторина 1. «Безпечний старт у шкільній майстерні»

Формат: запитання з чотирма варіантами відповіді, одна відповідь правильна.

Кількість запитань: 8

Призначення: актуалізувати правила внутрішнього розпорядку та безпечної поведінки в шкільній майстерні.

QUIZ

Вікторина 1. «Безпечний старт у шкільній майстерні»

Вікторина 2. «Підготовка до практичної роботи»

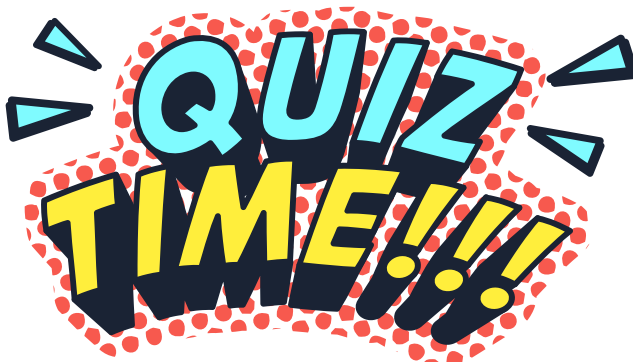
Формат: учні розподіляють картки на три групи.

Кількість карток: 14

Призначення: закріпити послідовність дій до початку роботи, під час роботи та після її завершення.

QUIZ

Вікторина 2. «Підготовка до практичної роботи»

Вікторини для перших уроків технологій

Вікторина 3. «Інструменти й обладнання: працюємо безпечно»

Формат: учні визначають, чи є твердження правильним.

Кількість тверджень: 10

Призначення: актуалізувати правила безпечного користування інструментами, матеріалами, електричними приладами та обладнанням.

QUIZ

Вікторина 3. «Інструменти й обладнання: працюємо безпечно»

Вікторина 4. «Робоче місце, санітарія та гігієна»

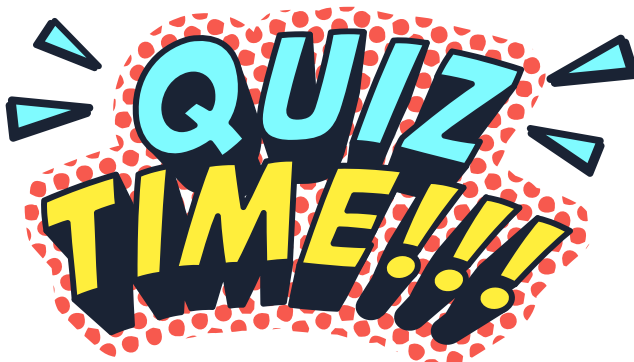
Формат: запитання з чотирма варіантами відповіді, одна відповідь правильна.

Кількість запитань: 8

Призначення: повторити правила виробничої санітарії, особистої гігієни та організації робочого місця.

QUIZ

Вікторина 4. «Робоче місце, санітарія та гігієна»

Вправи для цілепокладання

Вправи для цілепокладання доцільно проводити на перших уроках семестру після короткого криголама або вікторини з правил безпеки.

Їхнє призначення — допомогти учням і ученицям усвідомити власні навчальні очікування, перетворити їх на конкретні цілі та визначити дії, які допоможуть досягти результату.

Вправа 1. «Моя творча ціль»

Мета: допомогти учням і ученицям визначити особисту ціль на уроках технологій у першому семестрі.

Тривалість: 7–10 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, коротке обговорення.

Обладнання / матеріали: картки, стікери, аркуші;
для онлайн-уроку — чат, форма або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям подумати, яке вміння вони хотіли б розвинути на уроках технологій.

Учні завершують речення:

«Цього семестру на уроках технологій я хочу навчитися ...»

Після цього учні відповідають на три запитання:

1. Яке вміння я хочу розвинути?
2. Для чого воно мені потрібне?
3. Як я зрозумію, що став / стала вправнішим / вправнішою?

Орієнтовне формулювання:

«На уроках технологій важливий не лише готовий виріб, а й те, як ми плануємо роботу, користуємося інструментами, дотримуємося правил безпеки, працюємо охайно й відповідально».

Коментар:

Вправа допомагає учням усвідомити, що технології — це не лише виготовлення виробу, а й розвиток практичних, організаційних і творчих умінь.

Вправи для цілепокладання

Вправа 2. «Від задуму до результату»

Мета: навчити учнів і учениць бачити ціль як шлях від ідеї до готового виробу або практичного результату.

Тривалість: 10–12 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота або робота в парах.

Обладнання / матеріали: картки з етапами роботи, аркуші;
для онлайн-уроку — інтерактивна дошка або спільний документ.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям обрати майбутній навчальний результат і заповнити схему:

Я хочу створити / навчитися: _____

Для цього мені потрібно: _____

Які матеріали або інструменти можуть знадобитися: _____

Яких правил безпеки потрібно дотримуватися: _____

Яким має бути мій результат: _____

Орієнтовне формулювання:

«Будь-який виріб починається із задуму, але результат залежить від планування, матеріалів, інструментів, дотримання правил і відповідальності під час роботи».

Коментар:

Вправа формує зв'язок між ціллю, плануванням, безпекою та якістю результату. Її доцільно використовувати перед початком проєктної або практичної діяльності.

Вправи для цілепокладання

Вправа 3. «Майстерність крок за кроком»

Мета: допомогти учням і ученицям спланувати конкретні дії для розвитку практичного вміння на уроках технологій.

Тривалість: 10 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, робота в парах або малих групах.

Обладнання / матеріали: аркуші, картки, дошка;
для онлайн-уроку — спільний документ або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учні і учениці обирають одне вміння, яке хочуть розвинути, і складають короткий план дій.

Шаблон для учнів:

Моє вміння, яке я хочу розвинути: _____

Крок 1: _____

Крок 2: _____

Крок 3: _____

Що допоможе мені працювати краще: _____

Як я побачу свій прогрес: _____

Орієнтовне формулювання:

«Майстерність не з'являється одразу. Вона формується поступово: через уважність, тренування, дотримання правил і вміння аналізувати результат».

Коментар:

Вправа допомагає учням не лише поставити ціль, а й визначити реальні кроки її досягнення.

Ігрові активності для знайомства

Ігрові активності для знайомства доцільно використовувати на перших уроках семестру після короткого криголама або вікторини. Їхня мета — не лише допомогти учням і ученицям поспілкуватися, а й створити основу для навчальної взаємодії, парної та групової роботи.

Активність 1. «Майстерня ролей»

Мета: допомогти учням і ученицям познайомитися через визначення власних сильних сторін у практичній і проєктній діяльності.

Тривалість: 10 хвилин.

Форма роботи: робота в малих групах.

Обладнання / матеріали: картки з ролями;
для онлайн-уроку — спільний документ або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька об'єднує учнів і учениць у групи та пропонує уявити, що кожна група — це маленька майстерня, яка має створити виріб. Учні обирають ролі відповідно до своїх сильних сторін.

Орієнтовні ролі:

- дизайнер / дизайнерка — пропонує ідеї та зовнішній вигляд виробу;
- планувальник / планувальниця — допомагає визначити послідовність роботи;
- майстер / майстриня деталей — уважно працює з дрібними елементами;
- відповідальний / відповідальна за порядок — стежить за робочим місцем;
- презентатор / презентаторка — представляє результат роботи;
- помічник / помічниця з матеріалів — допомагає дібрати потрібні матеріали.

Після вибору ролей кожен учень / кожна учениця завершує речення:
«Я обираю цю роль, тому що...»

Орієнтовне формулювання:

«У майстерні кожна роль важлива. Якісна робота залежить не лише від того, хто виготовляє виріб, а й від того, хто планує, стежить за порядком, добирає матеріали й презентує результат».

Коментар:

Активність допомагає учням усвідомити власні сильні сторони й побачити цінність різних ролей у спільній діяльності.

Ігрові активності для знайомства

Активність 2. «Знайди спільний матеріал»

Мета: організувати знайомство через асоціації з матеріалами, творчими інтересами та способами роботи.

Тривалість: 7-10 хвилин.

Форма роботи: робота в парах або малих групах.

Обладнання / матеріали: картки із зображеннями або назвами матеріалів; для онлайн-уроку — слайд або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям обрати матеріал, який їм найбільше подобається або з яким вони хотіли б працювати.

Після вибору учні знаходять тих, хто обрав такий самий або схожий матеріал. У групах вони обговорюють:

1. Чому обрали цей матеріал?
2. Що з нього можна створити?
3. Яких правил безпечної та охайної роботи потрібно дотримуватися?

Орієнтовне формулювання:

«Матеріали мають різні властивості й відкривають різні можливості для творчості. Спробуйте знайти тих, кому цікавий схожий матеріал, і подумати, що можна створити з нього».

Коментар:

Активність допомагає учням познайомитися через предметний контекст технологій і водночас налаштовує на обговорення матеріалів, виробів, безпеки та охайності

Ігрові активності для знайомства

Активність 3. «Команда майбутнього виробу»

Мета: сформувати первинну взаємодію в класі через спільне обговорення задуму виробу та розподіл ролей у команді.

Тривалість: 10–12 хвилин.

Форма роботи: робота в малих групах.

Обладнання / матеріали: картки із запитаннями, аркуші;
для онлайн-уроку — спільний документ або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька об'єднує учнів і учениць у групи по 4–5 осіб. Кожна група отримує завдання уявити, що їй потрібно створити простий корисний виріб для класу, дому або навчання.

Група коротко обговорює:

1. Що ми могли б створити?
2. Для кого цей виріб буде корисним?
3. Які матеріали можуть знадобитися?
4. Які правила безпеки потрібно врахувати?
5. Хто яку роль міг би виконувати в команді?

Після обговорення група презентує свою ідею одним реченням:
«Наша команда могла б створити ____, тому що ____».

Орієнтовне формулювання:

«На уроках технологій важливо не лише виготовити виріб, а й домовитися, спланувати роботу, дібрати матеріали, дотриматися правил безпеки й представити результат».

Коментар:

Активність поєднує знайомство, командну взаємодію, первинне проєктне мислення та предметний зміст технологій. Її можна використати як підготовку до подальшої проєктної діяльності.

Рефлексія / підсумок першого уроку

Рефлексія допомагає коротко підсумувати перший урок семестру, пригадати важливі правила, усвідомити навчальні очікування та визначити наступний крок у роботі. Її варто проводити наприкінці заняття в короткій і ненапруженій формі. Рефлексія не є оцінюванням, а способом м'яко завершити урок і налаштувати учнів та учениць на подальше навчання

Вправа 1. «Мій підсумок у майстерні»

Мета: допомогти учням і ученицям коротко осмислити зміст першого уроку технологій та визначити, що було важливим для безпечної й організованої роботи.

Тривалість: 3–5 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, усне або письмове завершення речень.

Обладнання / матеріали: картки, стікери, дошка;
для онлайн-уроку — чат, форма або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям завершити кілька речень.

Орієнтовні речення для рефлексії:

- Сьогодні на уроці технологій я пригадав / пригадала...
- Для безпечної роботи в майстерні важливо...
- Робоче місце майстра / майстрині має бути...
- Мені було корисно...
- Цього семестру я хочу навчитися...

Орієнтовне формулювання:

«Підсумуймо перший урок. Подумайте, що сьогодні було для вас важливим: правило, висновок, очікування або власна ціль на семестр».

Коментар:

Вправа допомагає учням усвідомити значення правил безпечної праці, організації робочого місця та власної відповідальності під час практичної діяльності.

Рефлексія / підсумок першого уроку

Вправа 2. «Три інструменти успішної роботи»

Мета: допомогти учням і ученицям визначити умови, які сприятимуть успішній роботі на уроках технологій.

Тривалість: 5–7 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота, коротке обговорення.

Обладнання / матеріали: картки або стікери;
для онлайн-уроку — форма або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям записати три «інструменти», які допоможуть їм успішно працювати на уроках технологій. Це можуть бути не лише справжні інструменти, а й особисті якості або правила поведінки.

Орієнтовні варіанти:

- уважність;
- охайність;
- безпечна поведінка;
- порядок на робочому місці;
- терпіння;
- дотримання інструкції;
- відповідальність;
- взаємодопомога;
- уміння завершувати роботу;
- акуратність.

Учні завершують речення:

«Для успішної роботи на уроках технологій мені допоможуть...»

Орієнтовне формулювання:

«Інструментами майстра можуть бути не лише ножиці, лінійка чи олівець. Уважність, охайність і відповідальність також допомагають досягати якісного результату».

Коментар:

Вправа формує в учнів розуміння, що успішна практична діяльність залежить не тільки від матеріалів та інструментів, а й від особистої організованості та дотримання правил.

Рефлексія / підсумок першого уроку

Вправа 3. «Що беру в роботу?»

Мета: допомогти учням і ученицям визначити, які правила, уміння або якості вони готові застосовувати на наступних уроках технологій.

Тривалість: 5 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота.

Обладнання / матеріали: стікери або картки;
для онлайн-уроку — чат, форма або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям уявити, що вони готуються до наступного уроку й мають «взяти із собою» три важливі речі.

Учні завершують речення:

«На наступні уроки технологій я беру із собою...»

Орієнтовні відповіді:

- уважність;
- порядок на робочому місці;
- дотримання правил безпеки;
- готовність слухати інструкцію;
- охайність;
- терпіння;
- бажання створити якісний виріб;
- уміння не поспішати;
- відповідальність;
- готовність допомагати іншим.

Орієнтовне формулювання:

«Перед практичною роботою важливо підготувати не лише матеріали й інструменти, а й власне ставлення до роботи. Що ви берете із собою на наступні уроки?».

Коментар:

Вправа допомагає завершити урок через усвідомлення особистої відповідальності та готовності до практичної діяльності.

Рефлексія / підсумок першого уроку

Вправа 4. «Мій наступний крок у майстерні»

Мета: допомогти учням і ученицям визначити конкретну дію, яка сприятиме безпечній, охайній і результативній роботі на уроках технологій.

Тривалість: 5 хвилин.

Форма роботи: індивідуальна робота.

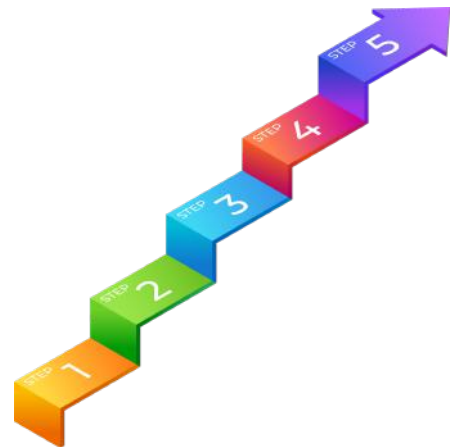
Обладнання / матеріали: картки або стікери;
для онлайн-уроку — форма, чат або інтерактивна дошка.

Хід проведення:

Учитель / учителька пропонує учням і ученицям завершити речення:
«На наступних уроках технологій я спробую....»

Орієнтовні відповіді:

- уважніше слухати інструкцію;
- підтримувати порядок на робочому місці;
- працювати охайніше;
- не поспішати під час виконання завдання;
- безпечно користуватися інструментами;
- перевіряти, чи все підготовлено до роботи;
- доводити роботу до завершення;
- допомагати іншим, не заважаючи їм працювати;
- економно використовувати матеріали;
- оцінювати якість своєї роботи.

Орієнтовне формулювання:

«Перший урок допоміг нам пригадати правила й налаштуватися на роботу. Тепер оберіть один конкретний крок, який допоможе вам працювати краще на наступних уроках».

Коментар:

Вправа допомагає учням перейти від загального підсумку до конкретної дії. Вона підсилює відповідальне ставлення до практичної роботи, безпеки й організації робочого місця.